

Leesvoer uit de regio

Booijink Veevoeders
Groot genoeg om te concurreren,
klein genoeg om u te kennen.

Het Booijink Veevoeders magazine houdt u op de hoogte van ontwikkelingen rondom de mengvoederbranche.

→ 6

Voer loopt mee
met genetische
vooruitgang

→ 8

Voeding van schapen
is belangrijker
dan je denkt

BOOIJINK
VEEVOEDERS

*Groot genoeg om
te concurreren
en klein genoeg
om u te kennen!*

Colofon

Redactie: Vié Virtual Office Support
Opmaak: Afdeling marketing - Booijink Veevoerders

Inhoudsopgave

Het BooiJink Veevoeders Magazine verschijnt vier keer per jaar. Met dit magazine informeren wij u over wat er allemaal speelt in de varkens- en rundveehouderij en brengen wij u op de hoogte van de belangrijkste facetten binnen nutritie (voersamenstelling) en grondstoffen.

Ook laten we iedere editie een medewerker aan het woord en lichten we een onderdeel van onze productie uit. Kortom, dit magazine biedt u een uniek kijkje in onze keuken.

→ **5**
Voorwoord door
Giel BooiJink

→ **6**
Voer loopt mee met
genetische vooruitgang

→ **10**
Achter de schermen
in Rijssen

→ **8**
Voeding van schapen
is belangrijker
dan je denkt

→ **11**
Zonnebloempitten
in veevoer

→ **12**
Koper: een
belangrijke speler

→ **14**
Medewerker aan
het woord:
Olaf Boerkamp

*Vragen over een onderwerp
uit dit magazine of wilt u over
een ander onderwerp van
gedachten wisselen? Onze
specialisten helpen u graag!*

*Info@booiJinkveevoeders.nl
www.booiJinkveevoeders.nl*

Voorwoord

Giel Booijsink

Paul Booijsink

De vraag naar dierlijke eiwitten zal toenemen

De wereld staat voor een enorme uitdaging: het voeden van een snelgroeiende bevolking in een tijd waarin milieu en duurzaamheid belangrijker zijn dan ooit. Naar verwachting zal tegen 2050 de wereldbevolking gegroeid zijn naar 10 miljard mensen. Op dit moment hebben al zo'n 800 miljoen mensen wereldwijd te maken met voedselonzeekerheid. Tegelijkertijd staat de toekomst van natuur en milieu ook onder druk door uitdagingen zoals klimaatverandering, verlies van biodiversiteit, vervuiling en uitputting van natuurlijke hulpbronnen.

Naarmate de wereldbevolking groeit en meer mensen welvarender worden, zal de vraag naar dierlijke eiwitten toenemen. Volgens de Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN (FAO) zal de vraag naar dierlijke eiwitten zelfs met bijna 70% toenemen.

Vooraf in ontwikkelingslanden zal de consumptie van vlees, zuivel en eieren sterk stijgen, maar ook in de meer ontwikkelde landen blijft de consumptie hoog. Dit doordat vlees, vis en eieren belangrijke voedingsstoffen bevatten voor een gezond en evenwichtig dieet, de zogenaamde aanbevolen schijf van vijf.

De Nederlandse boer is zich bewust van de waardevolle rol die de duurzame veehouderij speelt bij het verminderen van de milieu-impact van de stijgende vraag naar dierlijke eiwitten. Ook zij houden zich bezig met de vraag: "Hoe kunnen we de productiviteit van onze sector verhogen, zonder de natuur en het milieu verder te belasten?"

De agrarische sector toont keer op keer de bereidheid en het vermogen om met gerichte maatregelen vooruitgang te boeken. Veel veehouders tonen lef en ondernemerschap door innovatie in hun bedrijven door te voeren.

Leren en ontwikkelen van en met elkaar en het investeren in nieuwe technologieën zijn nodig om duurzame oplossingen te creëren.

Bij Booijsink Veevoerders streven wij ernaar om samen met onze veehouders dit te doen, zonder daarbij de balans in het ondernemerschap te verliezen. We focussen hierbij o.a. op precisie-veehouderij, op het verbeteren van de voederstrategieën en op verbeterend dierenwelzijn.

Wij nodigen al onze lezers uit om deel te nemen aan deze gezamenlijke inspanning. Laten we samen werken aan een toekomst waarin we op een duurzame manier in de voedselbehoeften van de wereld kunnen voorzien.

Giel Booijsink
Directeur

Investeren in innovatie en kennisdeling is zo belangrijk voor vooruitgang in de landbouw- en veehouderijsector!

Voer loopt mee met genetische vooruitgang

'In de afgelopen 10 jaar zien we een aanzienlijke stijging in de groei van vleesvarkens'.

Robert Kuiphuis
Specialist varkenshouderij

Iedereen wil een zo optimaal mogelijk saldo halen uit een vleesvarkensstal. Dit doen we met gezonde biggen die een goede genetische potentie hebben. Hiermee kan een sterke start gemaakt worden. Natuurlijk komt er meer bij kijken, maar genetica is wel erg belangrijk.

Onderzoek Agrovision

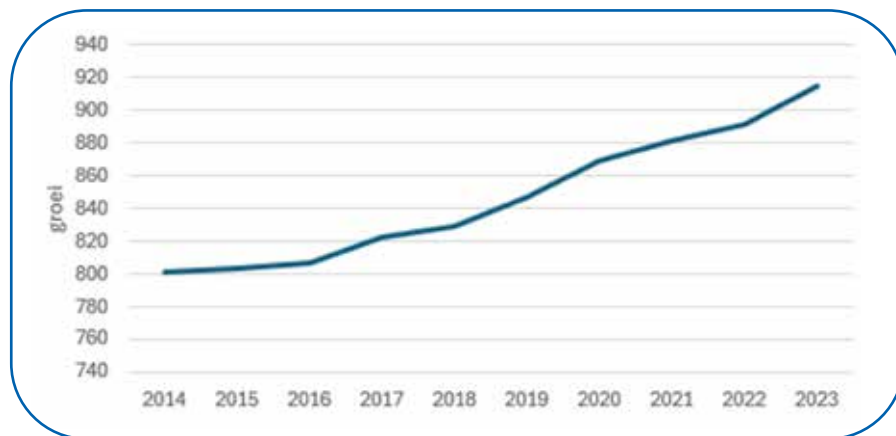
De technische en economische vooruitgang in de varkenshouderij blijft gestaag doorgaan. Uit een analyse van de Agrovision-cijfers van de afgelopen 10 jaar blijkt dat er een aanzienlijke stijging is in de groei van vleesvarkens. Deze groei is het resultaat van meerdere factoren: genetische vooruitgang, een hogere gezondheidsstatus, optimalisatie van voer en het stalklimaat en tot slot meer aandacht voor hygiëne.

Genetische vooruitgang op groei

De invloed van de fokkerij is aanzienlijk; door genetische ontwikkelingen is de voeropnamecapaciteit verbeterd en daarmee ook de groeicapaciteit van de vleesvarkens.

In de grafiek hiernaast, zie je de ontwikkeling van de dagelijkse groei van vleesvarkens over de afgelopen 10 jaar. Ook zie je dat de groei met name in de laatste vijf jaar sneller is toegenomen dan in de vijf jaar daarvoor. Dit is het resultaat van sterke genetische ontwikkeling.

Bronvermelding: Agrovision

'De toekomst van de vleesvarkens sector kunnen we verbeteren door samen te werken en kennis te delen'.

Stijging van voeropname en daling van EW-conversie

De voeropname is in de afgelopen 10 jaar gestegen van 2,06 kg/dier/dag in 2014 naar 2,28 kg/dier/dag in 2023, terwijl de EW-conversie is gedaald van 2,83 EW/kg groei naar 2,72 EW/kg groei.

Uit de analyse van de cijfers blijkt dat de groei van vleesvarkens het meest is toegenomen. Het slachtgewicht is gestegen van 94,7 kg naar 98,5 kg. Dit is te danken aan de combinatie van een hogere voeropname (door genetisch verbeterde voeropnamecapaciteit) en een efficiënter gebruik van het voer.

De voederconversie daarentegen is in de laatste 10 jaar licht gedaald van gemiddeld 2,564 kg voer/kg groei (in de periode 2013-2018) naar gemiddeld 2,54 (in de periode 2019-2023).

Genetische potentie

De genetische vooruitgang blijft dus doorgaan en we zijn steeds beter in staat om de potentie van de dieren te benutten. Hierdoor kunnen we de technische en economische resultaten blijven verbeteren.

Bij bedrijven met SPF-dieren zien we zelfs groeicijfers van boven de 1.100 gram per dag, met een EW-conversie van 2,42 (v.c. 2,1).

Voer aanpassen naar genetica

Door de continue aanpassing van genetica, kunnen we niet meer uitgaan van standaard voer.

Daarom houden we de genetische ontwikkelingen goed in de gaten en blijven we de voeders van BooiJink Veevoerders optimaliseren, om met de ontwikkelingen mee te gaan.

Blijf investeren!

Als veevoederspecialist bij BooiJink Veevoeder moedig ik aan om te blijven investeren in genetische vooruitgang, gezondheidsmanagement, en optimalisatie van het stalmanagement.

Door samen te werken en kennis te delen, kunnen wij onze voeders aanpassen naar de behoefte van de vleesvarkens en de toekomst van de vleesvarkenshouderij verder vormgeven en verbeteren.

'Zolang we de genetische ontwikkelingen op de voet blijven volgen, kunnen we het best mogelijke voer maken'.

Voeding van schapen is belangrijker dan je denkt.

Stef Nijboer
Specialist rundvee-
en schapenhouderij

'Hoog geboortegewicht en levensvatbaarheid is alleen haalbaar als de voeding goed is.'

De voeding van schapen krijgt gelukkig steeds meer aandacht. Koppels worden groter en de verwachtingen ten aanzien van het aantal lammeren, die na de geboorte goed doorgroeien, worden steeds hoger. Dit begint natuurlijk met de voeding van de oaien die na het spenen weer op conditie moeten komen.

Waarom oaien op conditie houden?

Na het spenen is het belangrijk dat de oaien op de gewenste conditie blijven. Ongeveer drie weken voordat de rammen bij de koppel oaien worden gebracht, beginnen we met het 'flushen' van de oaien. Dit houdt in dat de oaien in een groeiende conditie moeten verkeren op het moment dat ze bij de ram komen. Het doel hiervan is om het aantal lammeren bij de geboorte te verhogen.

Hoe doen we dat?

Door goed op voeding te letten tijdens de verschillende fases van het dier, en door ze goed te verzorgen.

Belangrijke voederfases:

- voeropname bij hoogdrachtige oaien
- optimaal rantsoen bij start van lammeren
- rantsoen van zogende oaien voor voldoende melk
- lammeren bijvoeren met krachtvoer na 2-3 weken

*'Schapen eten
het liefst
tegelijktijd,
omdat het
kuddedieren zijn.
Zorg daarom
voor voldoende
vreetplekken!'*

Voeding van hoogdrachtige ooien

Bij de voeding van hoogdrachtige ooien moeten we erop letten dat de voeropname niet te veel onder druk komt te staan. Een verminderde voeropname kan ten koste gaan van het geboortegewicht en de levensvatbaarheid van de lammeren. In de herfst is een goede weide vaak niet voldoende.

Bijvoeding in de wei is dan ook regelmatig onderwerp van discussie. In sommige gevallen is opstallen verstandiger. Hierbij is het wel belangrijk dat de schapen geschoren worden om de voeropname te stimuleren.

Een goede start met optimaal rantsoen

Het samenstellen van een optimaal rantsoen is cruciaal voor een goede start van de lammeren. Het beschikbare ruwvoer is niet altijd toereikend en daarom is een rantsoenberekening nodig voor hoogdrachtige schapen.

Bij het optimaliseren van het rantsoen moeten we naast kuilgras en eventueel snijmais ook denken aan krachtvoer of bijproducten zoals perspulp en bierbostel.

Voeding na de geboorte van de lammeren

Zodra de lammeren zijn geboren, moet het rantsoen van de zogende ooien zo worden samengesteld dat de lammeren voldoende melk krijgen. Vanaf 2 tot 3 weken na de geboorte kunnen we beginnen met het bijvoeren van de lammeren met krachtvoer, eerst met lammerenkorrel en later, afhankelijk van de gewenste groei, met presto-lammerenkorrel.

Aandachtspunten voor een succesvolle schapenhouderij

Het is aan te bevelen de ooien op tijd op te stallen. Bij voorkeur 3 tot 4 weken voor de verwachte geboortes.

Controleer regelmatig de drinkwatervoorziening, zowel in de wei als in de stal en zorg ervoor dat alles in de stal in orde is voordat de schapen worden opgesteld. Schapen eten het liefst tegelijkertijd, dus zorg voor voldoende vreetplekken.

*'Met de juiste
aandacht voor voeding
en verzorging kunnen we
samen zorgen voor een
mooie en gezonde
schapenhouderij.'*

Achter de schermen in... *Rijssen*

In Rijssen staat aan de Molendijk Zuid, hoe kan het ook anders..., de fabriek waar uitsluitend biologisch veevoer gemaakt wordt.

Aan het roer staat Gerrit Hulsman, die samen met zijn mannen de boel draaiende houdt.

Geschiedenis van de molen.

Deze koren- en pelmolen is gebouwd in 1897. De laatste molenaar die daar gedraaid heeft was Slaghekke. Hij stopte in 1934. In 1947 werden de kap en de gewichtstelling van de molen afgenomen. De kap werd op een andere molen gezet en de overgebleven stenen romp wordt nu nog steeds gebruikt voor de opslag van zakgoed, zoals je hieronder ziet.

Productie in Rijssen.

Eigenlijk verloopt het productieproces hetzelfde als in Raalte en Lustenbergh. De capaciteit is alleen iets minder en in Rijssen worden alleen biologisch geteelde grondstoffen ingenomen, zodat er uitsluitend biologisch veevoer wordt geproduceerd volgens het skal-keurmerk.

Zonnebloempitten in veevoer

Zonnebloempitten zijn al lange tijd een waardevol gewas. Niet alleen voor menselijke consumptie en zonnebloemolieproductie, maar ook als belangrijk bestanddeel van veevoer. Het bijproduct (zonnebloemschroot), dat overblijft na het winnen van de olie, is zeer namelijk heel voedzaam. Dat is één van de redenen dat de teelt van zonnebloemen blijft groeien.

Oogst van zonnebloempitten

De teelt en oogst van zonnebloempitten voor veevoer zijn gelijk aan van die voor menselijke consumptie. De planten worden geoogst zodra de zaadkoppen rijp zijn. Dit gebeurt meestal in de late zomer of vroege herfst.

Het drogen en opslaan van de zaden is een zorgvuldig proces. Als dat niet goed gebeurt dan:

- kan er schimmel ontstaan
- is het minder lang houdbaar
- kan het niet goed verwerkt worden
- gaan de transportkosten omhoog door vocht

Goedgedroogde zaden behouden hun voedingsstoffen beter en hebben een betere smaak en textuur, wat erg belangrijk is voor rantsoen van vee. Het kan een goede aanvulling zijn.

Na de oogst worden de zaden vaak verwerkt tot olie dat gebruikt wordt voor menselijke consumptie. Hieruit ontstaat een belangrijk en waardevol product: zonnebloemschroot.

Waarom zonnebloemschroot?

Zonnebloemschroot, is rijk aan eiwitten en samen met het hoge vezelgehalte is het een goede aanvulling in rantsoen.

In vergelijking met andere plantaardige veevoederbronnen, zoals sojaschroot, is zonnebloemschroot een goedkoper alternatief. Het heeft wel een lager energiegehalte dan sojaschroot, maar kan in combinatie met andere grondstoffen toch onderdeel zijn van een goed samengesteld rantsoen.

Toenemende vraag naar eiwitten

Met de toenemende vraag naar plantaardige eiwitten in diervoeding groeit de wereldwijde handel in zonnebloemschroot.

Grote producenten zoals Oekraïne, Rusland en Argentinië exporteren aanzienlijke hoeveelheden zonnebloemschroot over de hele wereld. Door de lagere productiekosten en het duurzame karakter van zonnebloemschroot (een bijproduct dat anders zou worden verspild), blijft het een aantrekkelijk alternatief voor boeren die betaalbare, maar toch voedzame veevoeropties zoeken.

Innovaties in verwerkingsmethoden en teelttechnieken en focus op duurzame landbouw, kunnen ervoor zorgen dat zonnebloemschroot een nog belangrijker onderdeel wordt van de wereldwijde markt in veevoer.

Zonnebloemschroot is voedzaam en betaalbaar, maar niet altijd de juiste keuze voor jouw rantsoen. Raadpleeg jouw adviseur of het in jouw rantsoen past.

'Zonnebloemschroot is een voedzame & betaalbare oplossing, maar zorg wel voor een energierijke aanvulling.'

Tomas Wagenaar
Grondstoffenplanner en allround medewerker

Koper: een belangrijke speler

Koper is een spooorelement, wat betekent dat er slechts een kleine hoeveelheid nodig is om de gezondheid te ondersteunen. Maar dat betekent niet dat spooorelementen onbelangrijk zijn. Spooorelementen, zoals koper, zijn juist essentieel voor veel belangrijke functies binnen het lichaam.

De Rol van koper in het lichaam

Koper is een essentieel spooorelement dat door het hele lichaam te vinden is. Het grootste deel bevindt zich in de lever, spieren, bindweefsel en botten. Koper speelt een cruciale rol bij de botontwikkeling en de vorming van bindweefsel. Daarnaast ondersteunt koper het immuunsysteem, heeft het een antioxidantwerking en een positief effect op de vruchtbaarheid en de ontwikkeling van de foetus.

Verder stimuleert koper de groei en draagt het, door zijn antibacteriële werking, bij aan een goede darmgezondheid. Koper werkt ook samen met andere spooorelementen, zoals ijzer. Zo is koper belangrijk voor de opname van ijzer en de binding van ijzer aan rode bloedcellen. Net als zink is koper essentieel voor de werking van enzymen die nodig zijn voor vele processen in het lichaam.

Koperopname en opslag

Koper wordt niet door het lichaam zelf geproduceerd en moet daarom via de voeding worden opgenomen. Het is te vinden in zowel plantaardige als dierlijke voedingsmiddelen. In sommige gevallen kan een dier ook koper binnenkrijgen via drinkwater, bijvoorbeeld wanneer er koperen leidingen zijn.

Koper wordt opgenomen via de darmwand en vervolgens naar de lever getransporteerd. In de lever wordt koper gebonden aan het eiwit ceruloplasmine, waarna het door het hele lichaam getransporteerd kan worden. Bovendien kan koper in de lever worden opgeslagen voor later gebruik.

Gevolgen van kopertekort

Een tekort aan koper kan leiden tot veel gezondheidsproblemen. Zo kan een kopertekort zorgen voor een verminderde botaanmaak en zwakkere pezen en spieren, wat leidt tot mobiliteitsproblemen. Daarnaast wordt vaak een verminderde weerstand en vruchtbaarheid waargenomen. Onvoldoende koper verhoogt ook de kans op cystevorming en embryonale sterfte.

Omdat koper een belangrijke rol speelt in de ijzerstofwisseling, kunnen dieren met een kopertekort ook symptomen van bloedarmoede vertonen, zoals vermoeidheid. Een ernstig kopertekort is vaak te herkennen aan een bruin wordende huid of vacht, of aan de zogenaamde "koperbril" rond de ogen. Dit komt doordat koper een cruciale rol speelt in de vorming van pigment, wat de kleur van de huid of vacht bepaalt.

Gevaren van een koperoverschot

Hoewel een kopertekort ernstige gevolgen heeft, moet men ook oppassen met een teveel aan koper. Overtollig koper wordt opgeslagen in de lever. Wanneer een dier langere tijd een overschot aan koper binnenkrijgt, kan dit schade aanrichten aan de lever, waardoor deze niet goed meer functioneert. Een slecht functionerende lever kan op zijn beurt schade veroorzaken aan andere organen, wat de algehele gezondheid en prestaties van het dier negatief beïnvloedt.

Wanneer de lever de opslagcapaciteit voor koper overschrijdt, kan er plotseling een grote hoeveelheid koper vrijkomen in de bloedbaan, wat kan leiden tot kopervergiftiging en mogelijk zelfs sterfte. Het dieet van een dier moet dus zorgvuldig worden samengesteld, zodat het noch te weinig, noch te veel koper bevat.

Fennie Bouwknegt
Nutritionist

'Het dieet van een dier moet zorgvuldig worden samengesteld om kopertekort én -overschot te voorkomen.'

Vraag voor natritie

Ik weet wat de gevolgen zijn van een kopertekort, maar hoe kan ik het herkennen?

→ **Verandering van vacht en haarkleur**

Een ernstig kopertekort is vaak te herkennen aan een bruin wordende huid of vacht, of aan de zogenaamde 'koperbril' rond de ogen. Dit komt doordat koper een cruciale rol speelt in de vorming van pigment, wat de kleur van de huid of vacht bepaalt.

→ **Vermoeidheid**

Omdat koper een belangrijke rol speelt in de ijzerstofwisseling, kunnen dieren met een kopertekort ook symptomen van bloedarmoede vertonen, zoals vermoeidheid.

→ **Groeiachterstand**

Dit komt doordat koper een rol speelt in de vorming van bindweefsel en botten.

→ **Gewichtsverlies**

Bij een tekort aan koper kan het lichaam ook minder efficiënt eiwitten en energie gebruiken, wat weer leidt tot gewichtsverlies.

→ **Kreupel of stijf lopen**

Door een tekort aan koper kan het dier zwakke botten krijgen, waardoor het kreupel wordt.

Bij het vermoeden van een kopertekort kan het beste de dierenarts ingeschakeld worden. Samen kijken we dan naar een geschikt behandelplan, zoals een aanpassing in het voer.

'Wist je dat er ook koper zit in graan? Als nutritionist proberen we de exacte juiste hoeveelheid te vinden'

Medewerker aan het woord: *Olaf Boerkamp*

Bulkwagen chauffeur

Vertel eens.. wie ben jij?

"Nou, ik ben Olaf Boerkamp, 57 jaar en woon met mijn vrouw Tonny in Lemele. In mijn vrije tijd zit ik heel graag op mijn motor! Dat is mijn alles. Een Suzuki V-Strom 1000. Met mijn maten van de motorclub maken we hele mooie toertochten."

Doe je wel voorzichtig?

"Ja ja nou ... eigenlijk gaat het niet altijd goed. Ik heb in 1995 een ernstige schuiver gemaakt omdat een auto mij niet zag, waarbij ik ongeveer alles gebroken had. Ik ga het niet opnoemen, want daar kan je een heel boek mee vullen. Belangrijkste is dat het weer goedgekomen is en dat ik alles weer kan doen."

Werk je al lang bij Booijink?

"Sinds 2008. Ben mijn hele leven al gek op vrachtwagens. Voor Booijink werkte ik ook als chauffeur, maar dan internationaal. Hoop meegemaakt in die tijd en nu bij Booijink gelukkig wat meer regelmaat én leuk sociaal leven."

Als bulkwagenchauffeur moet je toch meer kunnen dan alleen sturen?

"Zeker! Eerst laden we het voer. Dan halen we de vrachtbrieven, waar de bestellingen opstaan, maar ook in welke silo's het voer geblazen moeten worden. Dan rijden we naar de klant en blazen het in de juiste silo's. Hier hoort een stukje technische kennis van je wagen bij en natuurlijk de administratie. Daarnaast moet je ook alle jaarlijkse bijscholings certificaten voor veilig vervoer op zak hebben."

Waarom hangt er een nummerplaat met 'BROKKIE' in je cabine?

"Ha, ja, dat ga ik je vertellen: 16 jaar geleden heb ik die gekregen van mijn toen nog kleine nichtje van 9 jaar oud. Ze vond het erg handig dat ze met kon herkennen als er een Booijink bulkwagen langsreed. Dan kon ze zwaaien. En omdat ik brokjes vervoer, werd het de naam 'BROKKIE'. Mooi he?

Heet mooi! Hoop dat je nog veel brokkies mag vervoeren Olaf!

*Wat ik belangrijk vind in mijn werk?
We komen bij de boer het erf oprijden om voer af te leveren. Dat betekent dat we op zijn terrein aan het werk zijn en daar moeten we netjes mee omgaan.*

*Wij doen ons
uiterste best om
uw voer netjes
af te leveren!*

Contact

Postbus 95
8100 AB Raalte

0572-345200
info@booijinkveevoeders.nl

booijinkveevoeders.nl